

Tájékoztató a Tartalékköteles hitelintézetek és ezen típusú fióktelepek számára a kötelező tartalék kiszámításával kapcsolatban (érvényes 2022. szeptember 16-tól)

(a kötelező tartalékráta mértékéről szóló 35/2022. (IX. 15.) MNB rendelettel és a 10/2005. (VI. 11.) MNB rendelet 2022. október 1-jétől hatályos módosításaival kiegészítve)

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) a kötelező tartalék rendszerét

- a kötelező jegybanki tartalék kiszámításáról, illetve képzésének és elhelyezésének módjáról szóló – többször módosított – 10/2005. (VI. 11.) MNB rendelettel (a továbbiakban: Tartalékrendelet),
- a kötelező tartalékráta mértékéről szóló 35/2022. (IX. 15.) MNB rendelettel (a továbbiakban: Tartalékráta-rendelet),
- a kötelező jegybanki tartalék után fizetendő kamat mértékéről szóló 1/2012. (I. 3.) MNB rendelettel, valamint
- a Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákhoz kapcsolódó, a készpénzben végzett műveleteken kívüli fizetési megbízásokra vonatkozó díjakról, különdíjakról, jutalékokról, postai és egyéb költségekről, valamint ezek és a kamatok elszámolási rendjéről, továbbá a deviza-árfolyamrészről szóló hirdetmény (a továbbiakban: Hirdetmény) szabályozza.

Az MNB a Tartalékrendelet és a Tartalékráta-rendelet alapján a kötelező tartalék alapjának jelentésével és önellenőrzésen alapuló helyesbítésével kapcsolatban a következőket várja el.

A kötelező tartalék összegének kiszámítása

A működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel és működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepe (a továbbiakban együtt: Tartalékköteles hitelintézet) köteles a Tartalékrendelet szerinti, kötelező tartalék képzésére a működési (tevékenységi) engedélyének időbeli hatályának kezdetétől.

A Tartalékköteles hitelintézetek számára az MNB a Tartalékráta-rendelettel 2022. október 1-jétől kezdődően a Tartalékrendeletben meghatározott forráskategóriára a Tartalékköteles hitelintézet nyilatkozatától függően 5, 6, 7, 8, 9 vagy 10 százalékos, a Tartalékköteles hitelintézet kifejezett nyilatkozata hiányában 5 százalékos tartalékolási kötelezettséget ír elő.

A Tartalékrendelet 3. § (5) bekezdése értelmében az MNB állapítja meg a Tartalékköteles hitelintézetek kötelező tartalékának előzetes összegét, és arról az MNB Statisztikai igazgatósága legkésőbb a tartalékteljesítési tárgyidőszak kezdete előtt öt MNB munkanappal írásban értesíti a Tartalékköteles hitelintézeteket.

A tartalékteljesítési tárgyidőszak kezdete előtti második MNB munkanap végéig az MNB a rendelkezésére álló Statisztikai mérleg adatok alapján megállapítja a Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának végleges összegét, és amennyiben ez az összeg különbözik a kötelező tartalék előzetes összegétől, a végleges összegről legkésőbb a tartalékteljesítési tárgyidőszak kezdete előtti

MNB munkanapon írásban értesíti a Tartalékköteles hitelintézetet. A Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának végleges összegét már nem érinti, ha a kötelező tartalék végleges összegének megállapítása után a Tartalékköteles hitelintézet módosítja az adott tárgyidőszakra vonatkozó Statisztikai mérleg adatokat.

A fentiek értelmében a tartalékteljesítési tárgyidőszak alatt módosított statisztikai adatszolgáltatások következtében nem módosulhat a Tartalékköteles hitelintézetek által teljesítendő kötelező tartalék összege.

A Tartalékköteles hitelintézetek tartalékalapjának megállapításához az MNB a Tartalékköteles hitelintézetek által szolgáltatott Statisztikai mérleg adatszolgáltatás 01 táblája alábbi sorainak „04 Összesen” oszlopában szereplő értékeket összegzi:

**527+530+531+532+533+534+535+536+537+538+539+540+541+542+543+544+545+546+547+548+549+
550+551+554+555+556+557+558+559+560+561+562+563+564+565+566+567+568+569+570+571+572+
573+574+575+578+579+580+581+582+583+584+585+586+587+588+589+590+591+592+593+594+595+
596+597+598+724+727+728+729+730+731+732+733+734+735+736+737+738+739+740+741+742+743+
744+745+746+747+748+751+752+753+754+755+756+757+758+759+760+761+762+763+764+765+766+
767+768+769+770+771+873+874,**

majd a fenti összeget csökkenti a fenti tartalékköteles sorokon jelentett, de pénz óvadékkal kötött értékpapír-kölcsönzési ügyletekből eredő kötelezettségek (értékpapír kölcsönbe vétele esetén az értékpapír-tartozások, kölcsönbe adása esetén a kapott pénz óvadékok) összegével, melyet a Tartalékköteles hitelintézetek által szolgáltatott Jelentés repó-típusú ügyletekről (E60) adatszolgáltatásokból számít ki.

A Tartalékköteles hitelintézetek tartalékalapjának fentiek szerint meghatározott összegét felhasználva az MNB az alábbi szorzat alapján állapítja meg a Tartalékköteles hitelintézetek kötelező tartalékának összegét:

Kötelező tartalék összege = (Tartalékalap összege) * Választott tartalékráta,

ahol a Választott tartalékráta: a Tartalékráta-rendelet 1. § b) pontja szerinti tartalékráta.

A Tartalékrendelet 4. § (1) bekezdése értelmében a Tartalékköteles hitelintézet a tartalékszámítás során figyelembe veendő tárgyidőszakot követő második hónap (a továbbiakban: teljesítési tárgyidőszak) minden egyes naptári napján legalább 5% mértékű tartalékrátával számított kötelező tartalékot köteles tartani. Ezen túl a Tartalékköteles hitelintézet – figyelemmel Tartalékráta-rendelet 1. § b) pontja szerinti tartalékráta mértékére - a kötelezőtartalék-kötelezettségének a teljesítési tárgyidőszak naptári napjaira átlagszámítást alkalmazva, havonta egy alkalommal, a teljesítési tárgyidőszak utolsó naptári napján köteles megfelelni.

Az MNB havonta ellenőrzi, hogy a Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett bankszámlájának és az azonnali tartalékszámításának¹ összege (a továbbiakban: tartalékelhelyezés) a hónap minden

¹ az azonnali teljesítési számlák éjféli egyenlegéből a kötelező tartalék teljesítése céljából elkülönített összeg nyilvántartására szolgál a Tartalékköteles hitelintézet Tartalékrendeletben meghatározott nyilatkozata szerint

naptári napján, illetve havi átlagban eléri-e a teljesítési tárgyidőszakra a Tartalékráta-rendelet alapján meghatározott kötelező tartalék összegét.

Levelezett hitelintézet esetén a levelező Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlája egyenlegének tartalmaznia kell a levelezett Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékát is. A levelező Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlájának egyenlegéből az MNB elsődlegesen a levelezett Tartalékköteles hitelintézetnek a levelező Tartalékköteles hitelintézet által vezetett forint pénzforgalmi számláján elhelyezett kötelező tartalékát tekinti teljesítettnek.

Amennyiben a tartalékelhelyezés nem éri el a hónap minden naptári napján az 5% mértékű tartalékrátával számított összeget, vagy a tartalékelhelyezés havi átlagos összege nem éri el a Tartalékráta-rendelet 1. § b) pontja szerinti tartalékrátával számított összegét (alultartalékolás), akkor az elmaradások után az MNB a Tartalékrendeletben meghatározottak szerint szankciót alkalmazhat a Tartalékköteles hitelintézettel szemben.

A Tartalékrendelet alapján az MNB a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő kamatot² fizet a Tartalékköteles hitelintézet által az MNB-nél vezetett bankszámlán és az azonnali tartalékszámán elhelyezett együttes összeg kötelezőtartalék-kötelezettséget nem meghaladó összegére.

Az MNB a kötelezőtartalék-kötelezettséget meghaladó tartalékelhelyezés összege után (túltartalékolás) a Hirdetményben meghatározott kamatot fizeti.

Abban az esetben, ha a Tartalékköteles hitelintézet a teljesítési tárgyidőszak alatt kikerül a Tartalékköteles hitelintézetek köréből – pl. a működési (tevékenységi) engedély visszavonása, vagy a teljesítési tárgyidőszak utolsó napját megelőzően szűnik meg a tartalékkötelezettség –, úgy a kötelezőtartalék-kötelezettségnek tartalékköteles voltáig kell megfelelnie. Ez esetben a kötelező tartalék teljesítési tárgyidőszakra vonatkozó átlagos összegének meghatározásakor 0 forint elhelyezést feltételezve kerülnek figyelembevételre azok a naptári napok, amelyeken a szervezet már nem tartozik a Tartalékköteles hitelintézetek körébe. Ezen számítási módszerrel meghatározott átlagot meghaladó tartalékelhelyezés (túltartalékolás) esetén a Hirdetményben meghatározott kamatot kerül kifizetésre, míg az alultartalékolást ebben az esetben az MNB nem szankcionálja.

Kapcsolat

A Tartalékköteles hitelintézetek a Tartalékráta-rendelet 2. § (1) bekezdése szerint fordulónappal választhatnak az ugyanezen rendelet 1. § b) pontjában meghatározott tartalékráta mértékek közül egyet. A választott tartalékrátára vonatkozó nyilatkozatot a Tartalékköteles hitelintézet a Tartalékráta-rendelet 2. § (1) bekezdése szerint az MNB „Elektronikus Rendszer Hitelesített Adatok Fogadásához” megnevezésű rendszerének „Adatszolgáltatás” szolgáltatásán (a továbbiakban: STEFI rendszer) keresztül adhatja át az MNB részére az adott fordulónapra vonatkozóan a teljesítési tárgyidőszakot megelőző hónap 11. munkanapjáig fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus aláírással ellátott írásbeli nyilatkozat útján. A 2022. október 1-jével kezdődő teljesítési tárgyidőszakra választott tartalékrátára vonatkozó nyilatkozatot 2022. szeptember 13. munkanapjáig adhatja át a Tartalékköteles hitelintézet az MNB részére. A nyilatkozatot az

² a teljesítési tárgyidőszak naptári napjain érvényes alapkamatok számtani átlagát

adatszolgáltató cégjegyzésre jogosult képviselője (együttes képviseleti jog esetén képviselői) írhatják alá, továbbá azok, akik az ERA rendszerben az Adatszolgáltatás szolgáltatáshoz történt regisztrációjuk során a cég képviseletére a cégjegyzésre jogosult képviselőtől erre felhatalmazást kaptak és fokozott biztonságú, vagy minősített elektronikus aláírással rendelkeznek. Az elektronikusan aláírt nyilatkozatot a STEFI rendszerben elérhető, erre dedikált jóváhagyandó feladat mellékleteként kell beküldeni. Abban az esetben, ha a Tartalékköteles hitelintézet az adott teljesítési tárgyidőszakra vonatkozóan egy, már korábban beküldött tartalékráta-nyilatkozatán változtatni kíván, akkor azt legkésőbb a határidő utolsó napján 16 óráig írásban kérheti a jbtartalek@mnbb.hu e-mail címen. A Tartalékköteles hitelintézet ezen kérelme alapján újabb jóváhagyandó feladat kerül részére kiírásra a STEFI rendszeren keresztül, amelyre válaszolva a nyilatkozattételre nyitvaálló határidő utolsó napjának végéig megadható az új választott tartalékráta. A kötelező tartalék összegének meghatározásakor az MNB a Tartalékköteles hitelintézet számára a tartalékráta választására vonatkozó nyilatkozattételre nyitvaálló határidő lejárata előtt tett legutolsó nyilatkozatát veszi figyelembe.

Az MNB a levelezett Tartalékköteles hitelintézetektől is közvetlenül várja a tartalékráta-nyilatkozatok fent leírt módon történő beküldését a levelező hitelintézetük tájékoztatása mellett.

A tartalékráta választásra vonatkozó, a STEFI rendszerben elérhető feladat megválaszolásával kapcsolatos technikai kérdéseiket a statadatszolg@mnbb.hu e-mailre küldhetik el.

A kötelező tartalék szabályozásával kapcsolatban felmerülő kérdéseiket a jbtartalek@mnbb.hu címre küldött elektronikus levélben tehetik fel.

Azon Tartalékköteles hitelintézeteknek, amelyek első ízben kötelesek tartalékolási kötelezettségüket teljesíteni, a teljesítési periódus kezdete előtt legalább 8 munkanappal meg kell küldeniük a jbtartalek@mnbb.hu címre azt az egyetlen – lehetőleg minden tartalékolásért felelős munkatársuk által elérhető – e-mail címet, amelyre az MNB a tartalékkötelezettséggel kapcsolatos leveleit számukra a STEFI rendszeren keresztül megküldheti.

Amennyiben a tartalékolásért felelős személy(ek) email címe megváltozik, kérjük, ezt is jelezzék a jbtartalek@mnbb.hu elérhetőségen.